Bogen om Digital fotografering

Tag billeder som profferne!

Scott Kelby

Bogen om Digital fotografering

Lær fiduserne, og tag billeder som profferne!

BIND 4

Scott Kelby

LIBRIS PRO

Bogen om Digital fotografering

Lær fiduserne, og tag billeder som profferne!

BIND 4

Scott Kelby

LIBRISPRO

INDHOLDSFORTEGNELSE

Scott Kelby 9
Om forfatteren

KAPITEL ET 11
Skyd personer som en prof

Otte ting du ville ønske, du havde vidst … 12
… før du begyndte at læse denne bog! 13
Det var kun fem. Her er de sidste tre 14
Lille dybdeskarphed med studieblitz 15
Foretag multieksponering i selve kameraet 16
Én person i flere udgaver på samme foto 17
Sådan fryser du bevægelse i portrætter 18
Undgå for meget af "det hvide" i øjnene 19
Flere tips til gode gruppebilleder 20
Dette slår selvudløseren til gruppebilleder 21
Fokuser på et øje, og komponer så 22
Det her virker med alt andet end f/1,4 23
Skab en overbelyst effekt 24
Effektiv instruktion i posering 25
Kun fotografer interesserer sig for øjenglimtets anatomi 26
Her dur et 50 mm-objektiv ikke 27
Sæt fokus på både forgrund og baggrund 28
To hurtige kompositionstips 29
Et bedre foto af hele personen 30
Når størrelsen tæller 31

KAPITEL TO 33
Brug blitz som en prof, trin 3

Bestem selv over din blitz 34
Ret lyset væk fra underlaget 35
Sæt prof-softbokse på din blitz 36
Sæt din blitz på et monopod-stativ 37
Uskarp baggrund med blitz 38
Udgået for blitzfiltre? Indstil din hvidbalance 39
Til Nikons Commander-tilstand med blot et enkelt klik 40
Når blitzen skal virke hver gang 41
Udstyret til den helt smalle lysstråle 42
Fordelene ved at bruge blitz i dagslys 43
Sådan bruger du kamerablitzens pilotlys 44
Undgå, at din blitz går i dvale 45
Sådan placeres blitzen i forhold til paraplyen 46
Hvorfor overhovedet bruge studieblitz i marken? 47

KAPITEL TRE 49
Flere tips til at bruge dit atelier som en prof

Skab en professionel "falloff"-effekt 50

Linsebrydning som en tilstræbt effekt 52
Hvor stor afstand mellem hovedmotiv og baggrund? 53
Drag dobbelt nytte af dit hovedlys 54
Den nemme vej til en profil i silhuet 55
Idéen med en ringblitz 56
Frit valg mellem næsten alle softbokse 57
De helt store softbokse styrer 58
Når du ikke kan skrue blitzstyrken længere ned 59
Lyssætning på et par eller en lille gruppe 60
Løs problemet, før det opstår 61
Softboksens placering uden hokuspokus, trin 1 62
Softboksens placering uden hokuspokus, trin 2 63
Lightroom farvejusterer, mens du skyder 64
Indstil kameraet på en fast hvidbalance 65
Tag dine studieblitz med i marken 66

KAPITEL FIRE 69
Flere tips om objektiver

Derfor er din baggrund stadig i fokus på f/2,8 70
Alt, du behøver at vide om komprimering 71
Tjek den reelle dybdeskarphed 72
Automatisk korrektion af fiskeøjeeffekt i Photoshop 73
Skyd med den blænde, du har betalt for 74
Slip for dug på objektivet 75
Beskyt sensoren mod støv fra dine dæksler 76
Ret fokus mod det uendelige 77
Undgå "begynder"-brændvidden 78
Sådan holder du objektivet helt i ro 79
Det rigtige objektiv til udendørsportrætter 80

KAPITEL FEM 83
Brug det naturlige lys som en prof

Tag smukke baglysmotiver 84
Tag motiver i silhuet 85
Jays skudsikre tip 86
Sådan bliver din solnedgang dunkel 87
Tips til brug af reflektor udendørs 88
Reguler reflektorens "lysstyrke" 89
Kompenser for undereksponerede dagslysmotiver 90
Tippet til det bedste nattemotiv 91
Leg med lysspor 92
Leg med lysspor fra stjerner 93
Grejet til stjerner med lysspor 94
Endnu en god grund til at spare på de høje ISO'er 95

KAPITEL SEKS 97
Tag landskabsfotos som en prof

Landskaber kræver ikke hurtige objektiver 98
Tre tips mere til fossende vand med silkeeffekt 99
Lang eksponering, s/h – trin 1 (tilbehøret) 100
Lang eksponering, s/h – trin 2 (indstillingerne) 101
Lang eksponering, s/h – trin 3 (opstillingen) 102
Lang eksponering, s/h – trin 4 (optagelsen) 103
Hold grejet tørt uden døre 104
Ret horisonten med gitterlinjer 105
Duotone i et snuptag på landskabsfotos 106
Overdriv proportionerne i dit landskab 107
Skal himlen være mørkere? Skru ned for lysstyrken 108
Skyd lige før et uvejr, eller lige efter 109
"Timelapse"-fotografering 110
Gå efter reflekser på spejlblankt vand 111
Tip til landskaber taget fra en lav vinkel 112
Giv Cloudy-hvidbalancen mere varme 113
Et kneb til efterbehandling af landskabsbilleder 114
Det ultimative pift til mine landskabsfotos 115

KAPITEL SYV 117
Proffernes tips til rejsemotiver

Afvent skuespillernes entre på scenen 118
Kig efter klassikeren "det ensomme træ" 119
Kameratasker, der ikke vækker (unødig) opsigt 120
Sådan undgår du slørede rejsefotos 121
Mine foretrukne rejseobjektiver 122
Sådan indfanger du det virkelige liv 123
Opskrifter på turistløse billeder 124
Lær at analysere et blikfang 125
Find dine bedste rejsefotos 126
Skyd fra toppen af dit hotel 127

KAPITEL OTTE 129
Tag sportsfotos som en prof

Panorering – et tip og en hemmelighed 130
Den rette lukkerhastighed til panorering 131
Frys bevægelse i motorsport 132
Dit problem opstår om aftenen – og inden døre 133
Slå VR (eller IS) fra til sportsoptagelser 134
Fordelen ved hurtige hukommelseskort 135
Sådan fokuserer profferne på sport 136
Derfor er mange prof-fotos i JPEG-format 137
Sådan bruger du et sekundært kamera 138
Kom helt tæt på med en teleconverter 139
Tag opvarmningen med 140

Kig efter de små detaljer uden for banen 141
Sæt skarpt fokus på flere spillere 142

KAPITEL NI 145
Tag HDR som en prof

HDR-optagelser: Grejet 146
HDR-optagelser: Hvad det går ud på 147
Indstil kameraet til "bracketing" 148
Canon-fotografens lille HDR-hjælper 149
Hvis dit kamera ikke har "bracketing" 150
Den rette blænde til HDR 151
Derfor skal du ikke tage ét foto ad gangen 152
HDR-fotos med håndholdt kamera 153
Velegnede motiver til HDR 154
Panoramaer i HDR 155
Find dine HDR-eksponeringer nemt og hurtigt 156
Programmerne til HDR 157
Gode indstillinger i Photoshops HDR Pro 158
Sådan gør du dine HDR-fotos skarpe 159
Snyd dig til et HDR-look 160
Det her taler HDR-profferne ikke højt om 161
Få bugt med "haloer" og andre HDR-problemer 162

KAPITEL TI 165
Tag videofilm som en prof

Du får brug for et "gummiøje" 166
Lær den populære "rack focus"-teknik 167
Føj effekter til din video under optagelsen 168
Ønsk dig en ekstern mikrofon 169
Dårlig lyd = dårlige billeder 170
Sådan tjekker du dit fokus 171
Optag aldrig video i lodret format 172
Lås eksponeringen fast 173
Blænden er også vigtig her, men … 174
Undgå flimmer på optagelsen 175
Skal din video "smage" lidt af film? 176
Fingrene væk fra blændeåbningen! 177
At zoome er en sag for sig 178
Sådan kan du alligevel bruge autofokus til video 179

KAPITEL ELLEVE 181
Proffernes tips til flottere fotos

Gør plads til flere fotos på hukommelseskortet 182
En lumsk løsning, hvor stativer er forbudt 183
Når eksponeringskompensation ikke virker 184
Undgå skilte – de drager øjet 185
Kameraeffekternes lille udfordring 186

Billedrotation: "Tall" eller "Image" – eller begge? 187
Reducer støj på lavlys-billeder 188
Det kigger folk først på 189
Hold dine kameradata for dig selv 190
Derfor er JPEG- flottere end RAW-fotos 191
Her behøver du ikke stativ 192
Hvis dit foto ikke er skarpt nok til print 193
Her kan du skifte til spotmåling 194
Beskæring a la "biografrærred" 195
Indstil skarpheden til print 196
Genopliv et dødt hukommelseskort 197

KAPITEL TOLV 199
Endnu flere opskrifter på at fange et pletskud

Opskriften på ... et blødt glamourøst look 200
Opskriften på ... et spektakulært vidvinkelmotiv 201
Opskriften på ... et foto med dramatisk lyssætning 202
Opskriften på ... et dramatisk solnedgangsmotiv 203
Opskriften på ... et skønhedsportræt 204
Opskriften på ... et actionpræget sportsfoto 205
Opskriften på ... et blødt, diset landskabsfoto 206
Opskriften på ... et mørkt, rustikt HDR-foto 207
Opskriften på ... et solbeskinnet foto 208
Opskriften på ... et landskabsfoto badet i blødt lys 209
Opskriften på ... et overdådigt landskabsfoto 210
Opskriften på ... et dramatisk portræt 211
Opskriften på ... et skud "i marken" 212
Opskriften på ... et foto med både naturligt lys og studieblitz 213
Opskriften på ... et HDR-foto i dæmpet belysning 214
Opskriften på ... et landskabsfoto med glasagtigt vand 215
Opskriften på ... et ringblitz-foto 216
Opskriften på ... et "on-location"-foto 217

Kolofon 218
Om Bogen om digital fotografering, bind 4 218
Om forfatteren 219

Denne bog er dedikeret til den mest
utrolige kvinde jeg nogen sinde har mødt:
Min hustru, Kalebra.

Om forfatteren

Scott Kelby

Scott er redaktør på, udgiver og medstifter af tidsskriftet Photoshop User, chefredaktør på tidsskriftet Layers (en indføring i alt, der er værd at vide om Adobe) og studievært på de anerkendte ugentlige videopodcasts DTown TV (om fotografering med Nikons digitale spejlreflekskameraer) og Photoshop User TV.

Han er formand for National Association of Photoshop Professionals (NAPP), en brancheorganisation for Adobe Photoshop-brugere, og er desuden direktør for Kelby Media Group, der beskæftiger sig med softwareuddannelse og -undervisning samt forlagsvirksomhed.

Scott er fotograf, designer og prisbelønnet forfatter af mere end 50 bøger, herunder Bogen om digital fotografering, bind 1, 2 og 3, The Adobe Photoshop Book for Digital Photographers, Professional Portrait Retouching Techniques for Photographers Using Photoshop, The Adobe Photoshop Lightroom Book for Digital Photographers, Light it, Shoot it, Retouch it: Learn Step by Step How to Go from Empty
Studio to Finished Image og The iPhone Book.

Fem år i træk er Scott blevet kåret som verdens bedst sælgende forfatter af computer- og teknologibøger på tværs af alle kategorier. Hans bøger er oversat til en lang række forskellige sprog, herunder kinesisk, russisk, spansk, koreansk, polsk, taiwansk, fransk, tysk, italiensk, japansk, hollandsk, tyrkisk, portugisisk, svensk, norsk og dansk.

Scott er uddannelseschef for Adobe Photoshop Seminar Tour og teknisk konferenceleder på the Photoshop World Conference & Expo. Han medvirker på en række undervisnings-dvd'er og onlinekurser og har undervist fotografer og brugere af Adobe Photoshop siden 1993.

Du kan stifte yderligere bekendtskab med Scott på:

Hans daglige blog: scottkelby.com
Twitter: http://twitter.com/@scottkelby
Facebook: facebook.com/skelby
Google+: Scottgplus.com

LUKKERTID: 1/125 SEK. - BLÆNDE: F/11 - ISO:200 - BRÆNDEVIDDE: 120 MM -- FOTOGRAF: SCOTT KELBY

KAPITEL ET

Skyd personer som en prof

Endnu flere tips til at få folk til at tage sig bedst muligt ud

Efter min mening er noget af det bedste ved at fotografere mennesker, at de er blandt de ganske få fotoobjekter, som man faktisk kan snakke med. Jo, for hvis du tager billeder af landskaber, tager HDR-fotos, fotograferer arkitektur, eller biler, eller boligindretning – så er det umådeligt usandsynligt, at nogle af disse genstande nogensinde vil indlede en samtale med dig, medmindre altså (med kraftigt tryk på "medmindre") at du er på LSD. For i så fald snakker alting til dig: Kaniner, regnbuer, bjerge, dørhåndtag … intet nævnt, intet glemt. Du løber dog en alvorlig risiko ved at tage LSD: Risikoen for at blive vanvittigt irriteret over konstant at høre fra disse døde genstande, for – helt ligesom med mennesker – siger de ikke altid lige netop det, du helst vil høre dem sige. Selv husker jeg for eksempel engang tilbage i 1960'erne, hvor jeg lyttede til denne her Jimi Hendrix-sang, mens jeg og min deling krydsede en rismark (set i bakspejlet var det måske i virkeligheden ikke en rismark, men en lille afvandingsgrøft op ad golfbanen bag mine forældres hus, og eftersom jeg har været omkring fem år gammel, var det næppe min deling, jeg fulgtes med, men mine to legekammerater fra nabohuset, og måske lyttede jeg heller ikke til Jimi Hendrix, men snarere til "This is the way we wash our hands, wash our hands …" fra den Captain Kangaroo-børnetime, jeg havde set samme morgen, inden jeg skulle i børnehave, men 60'erne fortoner sig noget i tågerne for mig). Når du skyder mennesker, er der imidlertid et par ting, du skal sørge for: (1) Gem dit skydevåben af vejen. Det er det første, strisserne begynder at søge efter. (2) Tør alt af for fingeraftryk. (3) Når du hører: "Luk op. Det er politiet!", skal du for alt i verden ikke gå i panik og skylle dit 70-200 mm f/2,8-objektiv ud i toilettet. Du har ingen idé om, hvor lang tid det tager for sådan et at tørre.

Otte ting du ville ønske, du havde vidst …

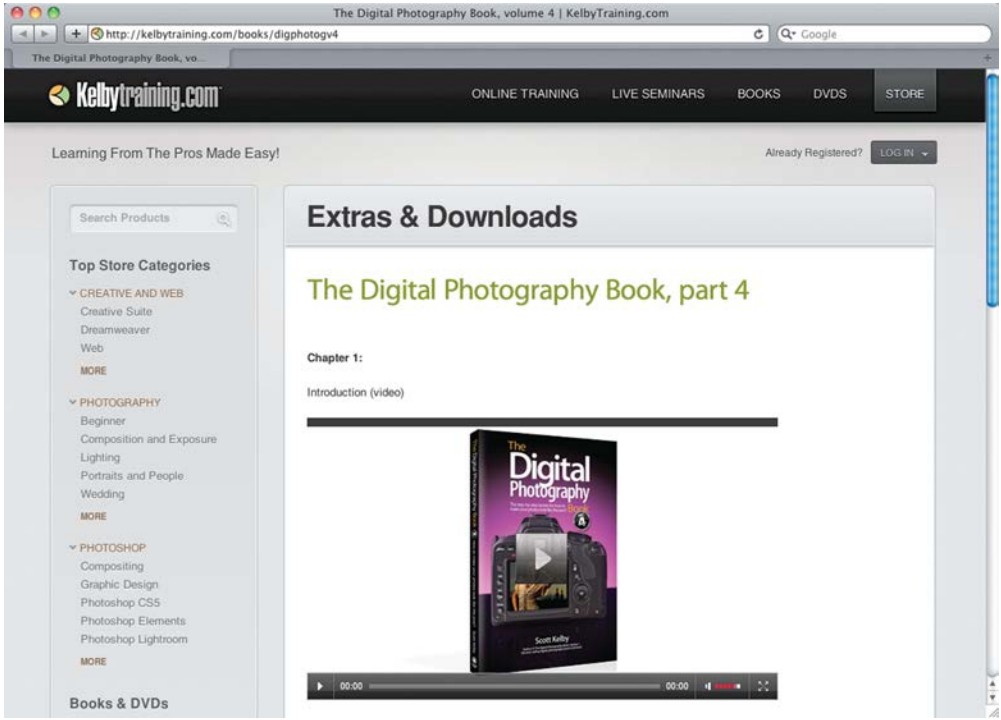

1. Sådan fungerer denne bog: I princippet er vi to ude at fotografere sammen, og jeg giver dig de samme tips og gode råd og indvier dig i de teknikker, jeg gennem årene har suget til mig fra de dygtigste professionelle fotografer. Men når jeg er sammen med en god ven, dropper jeg alt teknikbøvlet. Så hvis du for eksempel stiller mig spørgsmålet: "Du, Scott, jeg kunne godt tænke mig et lækkert blødt og behageligt lys. Hvor langt væk skal jeg så placere denne softboks?", vil jeg ikke holde et længere foredrag om lysforhold eller blitztilbehør. I det virkelige liv vil jeg blot sige: "Flyt den så tæt på motivet, du kan, uden at den kommer med på billedet. Jo tættere du kommer på, desto blødere og behageligere lys". Sådan vil jeg kort og godt sige. Uden omsvøb. Så det gør jeg her.

2. Her tages tråden op fra bind 3 (de tidligere bøger i denne serie burde have heddet 1. del, 2. del og 3. del i stedet for bind 1, 2 og 3, så derfor kalder jeg denne bog for 4. del), og den består af de ting, læserne af bind 3 har efterlyst at lære om som det næste. I kapitlet om dit kameras "hot shoe" kommer jeg for eksempel ikke ind på, hvad du skal bruge blitzens grupper til, for det fortalte jeg allerede i blitzkapitlet i bind 3. Her går vi derimod skridtet videre og ser på en masse nye ting. Bør du så anskaffe bind 1, 2 og 3, før du læser denne bog? Det er ikke tvingende nødvendigt, men det vil bestemt heller ikke genere mig, hvis du gør det. Lagde du i øvrigt mærke til formuleringen her? Et meget mildt og...

… før du begyndte at læse denne bog!

... blidt salgsfremstød - overbevisende uden at være anmassende. Nå, spøg til side. Hvis du bruger ekstern blitz eller atelierlys, er det en god ide som minimum at have læst bind 2 og 3, da de pågældende kapitler i denne bog forudsætter, at du har kendskab til det mest basale fra bind 2 og 3.

3. Somme tider skal du købe ting. Denne bog er ikke ude på at sælge dig noget, men før du læser videre, skal du være klar over, at professionelle resultater ofte kræver grej som det, profferne bruger. Jeg får ingen procenter fra de firmaer, hvis produkter jeg anbefaler. Jeg giver dig blot gode råd som til enhver ven.

4. Hvor finder du så det grej, jeg omtaler? Da jeg ikke ønsker at plastre hele bogen til med weblinks (navnlig fordi websteder kan ændre sig uden varsel), har jeg oprettet en særlig hjemmeside med et link til alt udstyr, som er nævnt i denne bog. Oversigten finder du på www.kelbytraining.com/books/vol4gear.

5. Introsiden til hvert kapitel er udelukkende beregnet til at give dig et mentalt pusterum og er helt uden sammenhæng med kapitlet. Faktisk er de helt uden sammenhæng med noget som helst, men disse nonsenssider er blevet en slags tradition for mig (de findes i alle mine bøger). Så hører du til blandt de mere "seriøse" typer, må du virkelig love mig én ting: Spring dem over, eller de kommer til at gå dig på nerverne!

Det var kun fem. Her er de sidste tre

6. Hvis du fotograferer med et digitalkamera fra Sony, Olympus eller Sigma, skal du ikke lade dig forvirre af, at der et kamera fra Nikon eller Canon på billedet. Men da de fleste fotograferer med Nikon eller Canon, henviser jeg som regel til dem. Det skal du dog ikke tage dig af, for langt de fleste teknikker i denne bog kan benyttes med et hvilket som helst digitalt spejlrefleksskamera – eller med mange "peg-og-klik"-kompaktkameraer for den sags skyld.

7. I bunden af mange af siderne får du ekstra tips. Af og til vil de have relation til en teknik, der er beskrevet på den pågældende side. Andre gange har jeg blot haft behov for at komme af med et tip et eller andet sted, og så er det lige havnet dér. Så kast for alle tilfældes skyld lige et blik på boksene med tips, når du støder på dem.

8. Husk, at dette er en vis-mig-hvordan-jeg-gør-bog. Jeg giver dig alle fiduserne, nøjagtigt som jeg ville give dem til en fotomakker, og de vil typisk handle om, hvilken knap du skal trykke på, hvilken indstilling du skal ændre på, hvordan du skal sætte lyset – og ikke en farlig masse begrundelser for hvorfor. Når du først er begyndt at opnå fabelagtige resultater med dit kamera, er jeg sikker på, at du går ud og køber en af de der bøger, som dykker helt ned i substansen af digital fotografering. Jeg håber inderligt, at denne bog vil tænde en fotognist i dig, når du begynder at se de resultater, du altid har håbet på at opnå med digital fotografering. Pak dit grej, og vi er klar til vores første fotosession.

Lille dybdeskarphed med studieblitz

I et fotostudie, eller atelier, vil alting typisk være i fokus (dit hovedmotiv, baggrunden … ja, det hele), for selv med din studieblitz sat på det laveste blus er du formentlig nødt til at bruge en blændeværdi mellem f/8 og f/11, hvilket også er helt fint til langt de fleste portrætter. Men hvad nu, hvis du har opbygget en kulisse, hængt et malerisk bagtæppe op eller vil bruge en rustik baggrund, som du gerne vil have sløret og ude af fokus? Du kan ikke ændre din blænde til f/2,8 eller f/4, for så bliver billedet overeksponeret. Men hvordan skaber du så en blød, sløret baggrund i dit studie? Det gør du ved at bruge et filter, man normalt bruger udendørs til billeder af vandfald og rislende vandløb – et såkaldt neutralt gråfilter. Filteret er fuldstændigt gennemsigtigt, men ret mørkt, og har den egenskab, at alt, hvad dit objektiv ser, bliver meget mørkere. Så mørkt, at du – for at opnå den rette eksponering – faktisk er nødt til at sætte blændeværdien ned til f/4 eller f/2,8 (udspekuleret, ikke?). Du skal bruge et 2- eller 4-trins filter, der blandt andet fås i mærkerne B+W, Hoya og Tiffen (se billedet herover). Husk at bestille et filter, der passer til netop dit objektiv, skru det fast på enden af objektivet, og du er klar til at fotografere med en helt åben blænde på for eksempel f/2,8 eller f/4.

Foretag multieksponering i selve kameraet

Dengang man brugte film i kameraerne, var den eneste mulighed for at komponere multieksponeringsfotos (hvor flere fotos er sat sammen til ét) at tage et billede, spole filmen tilbage, tage et nyt billede … og det virkede faktisk somme tider! (Men okay, dengang jeg fotograferede med film, kunne jeg heller ikke foretage et telefonopkald fra min bil, fordi mobiltelefonerne endnu ikke var opfundet.) Det er selvfølgelig nemt nok at sætte to fotos sammen i Photoshop, men du kan faktisk også gøre det direkte i kameraet. På et digitalt spejlrefleksskamera fra Nikon går du ind i menuen Shooting og vælger Multiple Exposures. Tryk på den højre pil på vælgeren på bagsiden af kameraet, vælg så Number of Shots, og tryk atter en gang på pilen til højre. Herefter skal du vælge antallet af eksponeringer (start med to i første omgang), og tryk på OK-knappen (også bag på kameraet). Derefter skal du sørge for, at Auto Gain står på On og så klikke på OK-knappen igen (sæt Auto Gain på Off, hvis din baggrund er sort). Tag nu et billede, og få så dit hovedmotiv til at flytte sig (eller kigge et andet sted hen), og tag et nyt billede. Nu vil begge motiver optræde på samme billede. De fleste Canon-kameraer savner denne indbyggede funktion, så her er du nødt til at tage to billeder og kombinere dem til ét i Photoshop (eller Photoshop Elements): Åbn begge fotos i Photoshop. Trin 1: Vælg Flytteværktøjet (Move i den engelske version af Photoshop), hold Shift-tasten nede, og træk det ene foto hen over det andet. Trin 2: Klik på ikonet Tilføj lagmaske (Add Layer Mask) i bunden af panelet Lag (Layers). Vælg derefter Farveforløbsværktøjet (Gradient), tryk på tasten X på dit tastatur for at indstille dine forgrunds- og baggrundsfarver til sort/hvid, og klik og træk så med Farveforløbsværktøjet markøren hen over hele det øverste foto, som nu bliver blendet sammen med det nederste (det er nemmere, end det lyder – prøv selv).

Én person i flere udgaver på samme foto

I et fotoatelier er et billede som dette såre enkelt at frembringe, men du kommer ikke uden om at bruge Photoshop eller Photoshop Elements til finpudsningen (hvilket dog er helt uproblematisk, selv for en nybegynder). Start med at sætte dit kamera på stativ (det er en forudsætning, da kameraet ikke må bevæge sig det mindste under fotograferingen, for hvis det gør det, bliver dit arbejde i Photoshop en del mere krævende). Når kameraet sidder på stativet, tager du det første foto. Bed dit hovedmotiv om at tage et par skridt til højre eller venstre, og knips så én gang til. Gentag dette yderligere et par gange eller tre (du kan for eksempel få vedkommende til at danse eller hoppe lidt rundt – blot det foregår på et nyt sted hver gang). Åbn nu det første foto, du tog, i Photoshop (eller Photoshop Elements) og derefter det næste. Trin 1: Vælg Flytteværktøjet (Move), hold Shift-tasten nede, og træk foto nummer to hen over det første foto (med Shift-tasten nede bliver de to fotos lagt nøjagtigt oven på hinanden), Trin 2: Klik på ikonet Tilføj lagmaske (Add Layer Mask) i bunden af panelet Lag (Layers), klik på Penselværktøjet (Brush), og vælg en smal, blød pensel i penselpanelet på indstillingslinjen. Sæt din forgrundsfarve til sort, og overmal alle overlappende kanter eller baggrundselementer. Åbn endnu et foto, og gentag proceduren (Shift-træk, tilføj lagmaske, og overmal alt, hvad du ikke vil have med). Hvis det her lyder besværligt eller skørt frem for at få dig til at udbryde: "Nå, er det det hele?", skal du ikke fortvivle, for jeg har lavet en kort video (som du finder på http://kelbytraining.com/books/digphotogv4), der viser, hvordan jeg har sammensat billedet herover. Efter at have set den vil du tænke: "Nå, er det det hele?".

Sådan fryser du bevægelse i portrætter

Når du tager portrætter med en studieblitz, vil blitzlyset normalt fastfryse alle bevægelser (for eksempel hår, der blæser i vinden fra en ventilator). Men skal du indfange en person, der løber gennem billedet (for eksempel et action-præget foto af en løber eller anden atlet eller en balletdanser i piruet eller en artist, der hopper i trampolin), skal du bruge en endnu hurtigere blitz. Derfor skal du slukke dine studieblitz og i stedet bruge en almindelig kamerablitz (for eksempel en Nikon SB-910 eller en Canon 580EX II). Disse blitz "flash'er" meget kortvarigt (og betegnes af samme grund ofte som "speedlights"), og netop denne ultrakorte varighed fastfryser enhver bevægelse, samtidig med at dit foto bliver knivskarpt (du kan oven i købet forbedre virkningen ved at indstille blitzen på laveste styrke). Det kan også lade sig gøre med studieblitz, men i så fald skal du træffe et par forholdsregler: (1) Du skal bruge en sort baggrund (meget sort, så det her dur typisk ikke udendørs i dagslys). (2) Du skal indstille din lukker til den højeste synkroniseringshastighed (typisk 1/200 til studieblitz eller 1/250 til kamerablitz), eftersom dit blitzlys skal være det eneste lys, der rammer dit motiv, mens det forhåndenværende, eller omgivende, lys i rummet – af proffer betegnet som "ambient light" – skal fremstå så mørkt som muligt (allerhelst skal du undgå enhver form for omgivende lys, og det er netop, hvad din høje lukkerhastighed er god til). Og (3) de fleste typer studieblitz skal du indstille på laveste styrke, for jo mindre strømtilførsel, desto kortere blitzvarighed, hvilket aldrig bliver noget problem i et bælgmørkt lokale, hvor selv det mindste blitzlys vil være rigeligt til at belyse dit motiv.

Undgå for meget af ”det hvide” i øjnene

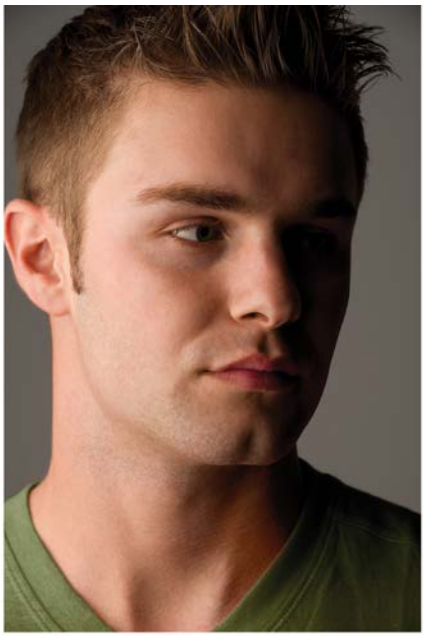

Forkert

Rigtigt

Noget, der virkelig kan ødelægge et portræt, hvor personen ikke kigger direkte i kameraet, er, at man ser for meget af det hvide i øjnene. Men det er der heldigvis råd for: Få vedkommende til at kigge til venstre eller højre for kameraet. Jeg plejer at strække min arm ud til siden og bede personen kigge direkte på min hånd. Når blikket fastholdes der, kommer det meste af pupillen med på billedet uden den ucharmerende "hvidøje-effekt".

Flere tips til gode gruppebilleder

Hvad er en af de helt store udfordringer ved at tage gruppebilleder (ud over at få folk jævnt belyst, hvilket faktisk er nemt nok – placer blitzen længst muligt væk)? Det er at få alle ansigter med på billedet. Et ansigt er gemt bag en andens hoved (eller hår, eller en hat). Fidusen? Fat en trappestige, og skyd fra et højere perspektiv. Når alle skal kigge opad, er risikoen langt mindre for, at nogen bliver skjult. Og et andet tip: Tiden er din fjende, for jo længere tid, der går, desto mere mister gruppen interessen. Så lige så snart du har folk på plads, skynder du dig at tage det pokkers foto (tag syv eller otte hurtigt efter hinanden, og det er det). Inden du går i gang med opstillingen, er det i øvrigt smart at bede én eller to fra gruppen om at hjælpe med at flytte rundt på de andre. På den måde skal du nemlig kun lære navnene på to personer udenad.

Sådan holder du styr på tropperne under optagelsen

Husk på, at du er chefen for denne gruppefotografering, og hvis du står skjult bag kameraet med øjet klistret til søgeren, mister du kontrollen over gruppen. Er de først begyndt at småsnakke indbyrdes, kan det være noget af en opgave at få deres fokus rettet tilbage mod dig. Så brug stativ og fjernudløser, hvis du har mulighed for det, for så kan du bevare øjenkontakten med alle, mens du dirigerer rundt med dem. Hvis du taler til dem, har de heller ikke så gode chancer for at sludre med hinanden, og du har bedre styr på forløbet. Ikke for mange svinkeærinder – få det overstået hurtigt!

Dette slår selvudløseren til gruppebilleder

For at tage et gruppebillede, hvor du selv er med, kan du bruge en teknik, som er langt mere effektiv end blot at bruge kameraets selvudløser, som kun tager et enkelt billede (ét billede er aldrig nok - og sjældent to eller tre, hvis der er tale om en større gruppe). I stedet skal du bruge en intervaludløser eller timer, et såkaldt intervalometer, som lader dit kamera tage en hel serie billeder med et bestemt interval (jeg vælger som regel et interval på tre sekunder). Indstil intervaludløseren, indtag din plads i gruppen, og kameraet tager nu billederne for dig. I nogle af Nikons digitale spejlreflekskameraer er denne funktion standard (fra og med Nikon D200 og opefter), så her går du ind i menuen **Shooting** og vælger **Interval Timer Shooting.** I den næste menu kan du indstille optagelsens starttidspunkt, med hvilket interval billederne skal tages og så videre. Bruger du et Canon-kamera eller et Nikon uden denne indbyggede funktion, kan du købe en separat udløser, der sluttes direkte til kameraets fjernbetjeningsindgang (som for eksempel den **Vello Wireless ShutterBoss Timer Remote,** du ser på billedet herover). Jeg har set digitale intervaludløsere til priser helt nede omkring 12 dollars (70 kroner) på nettet.